Eduskuntavaalien 2027 vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan asettaminen

Kunnanhallitus 23.11.2026
255/00.00.00/2026

Valmistelija asianhallintapäällikkö jaana.nihtila@karkola.fi, puh. 044 770 2207

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava:

1. kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta (vaalipäivän äänestys), johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme; sekä

2. laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa "mahdollisuuksien mukaan" voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin/-toimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Vaalilautakunta

Kelpoisuus:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Vaalilain mukaan sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten että niiden varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puoluerekisteriin merkittyjä puolueita. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla eduskuntavaaleissa eduskuntavaalien ehdokas.

Esteellisyys:

Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Muuta:

Vaalilautakunnan jäsenellä ja varajäsenellä, erityisesti puheenjohtajaksi nimettävällä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Vaalitoimikunta

Kelpoisuus:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Vaalilain mukaan sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten että niiden varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puoluerekisteriin merkittyjä puolueita. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla eduskuntavaaleissa eduskuntavaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi.

Kelpoisuuteen vaikuttava ehdokkuus tarkoittaa ehdokkuutta missä tahansa vaalipiirissä tai maakunnassa: esimerkiksi maakunnassa A ehdokkaaksi asetetun sisarus ei ole kelpoinen vaalitoimikunnan jäseneksi missään kunnassa.

Esteellisyys:

Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Vaalitoimikunnan jäsenellä ja varajäsenellä, erityisesti puheenjohtajaksi nimettävällä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Varajäsenet vaalilautakuntaan ja -toimikuntaan on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Myös tasa-arvolain vaatimukset (vähintään 40 % molempien sukupuolia) on täytettävä erikseen jäsenten ja varajäsenten osalta.

Esittelijä

kunnanjohtaja Eija Liikamaa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää asettaa eduskuntavaalien 2027 vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan.

- Vaalilautakuntaan asetetaan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.
- Vaalitoimikuntaan asetetaan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.
- Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet asetetaan siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Päätös

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Jakelu valitut
Keskusvaalilautakunta